

LEGAL ALERT

10.12.2018

Czy nowelizacja k.s.h. zamknie dyskusję na temat składania rezygnacji przez członka zarządu spółki kapitałowej?

W dniu 29 listopada 2018 roku Prezydent podpisał ustawę z dnia 9 listopada 2018 roku o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym („**Ustawa**”). Ustawa nowelizuje m.in. art. 202 ustawy z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 1577 ze zm.) [„k.s.h.”] oraz art. 369 k.s.h.

Jak będzie wyglądało składanie rezygnacji przez członków zarządu spółki kapitałowej po 1 marca 2019 roku, kiedy to przepisy nowelizujące k.s.h. wejdą w życie?

I. Rezygnacja składana przez członka zarządu jednoosobowego, albo przez ostatniego członka zarządu wieloosobowego, albo przez wszystkich członków zarządu jednocześnie (tzw. rezygnacja wspólna)

W spółce z ograniczoną odpowiedzialnością rezygnacja powinna być złożona **wspólnikom**. Członek zarządu, który chce złożyć rezygnację, powinien **zwołać zgromadzenie wspólników**. W zaproszeniu na zgromadzenie wspólników powinno się znaleźć oświadczenie członka zarządu o rezygnacji. Rezygnacja członka zarządu będzie skuteczna z dniem następującym po dniu, na który zwołano zgromadzenie wspólników. Takie regulacje wprowadza znowelizowany art. 202 § 6 k.s.h.

W spółce akcyjnej rezygnacja powinna być złożona **radzie nadzorczej**, albo – jeśli mandat w radzie nadzorczej nie będzie obsadzony – **akcjonariuszom** (znowelizowany art. 365 § 5 1 oraz § 5 2 k.s.h.). W tym celu członek zarządu spółki akcyjnej powinien **zwołać walne zgromadzenie**, a w ogłoszeniu o walnym zgromadzeniu zawrzeć oświadczenie o rezygnacji. Rezygnacja stanie się skuteczna w dniu następującym po dniu, na który zwołano walne zgromadzenie.

Ustawodawca przyjmuje więc dla rezygnacji składanej przez jedyne / ostatniego członka zarządu oraz dla rezygnacji wspólnej tzw. „teorię lustra”. Adresatem oświadczenia o rezygnacji ma być organ, który powołał członka zarządu.

II. Rezygnacja składana przez członka zarządu wieloosobowego

Jeśli rezygnację będzie składał członek zarządu wieloosobowego, stanie on przed wyborem jednego z trzech rozwiązań:

- a) złożenia rezygnacji innemu członkowi zarządu lub prokurentowi (zgodnie m.in. z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2016 roku, III CZP 89/15, OSNC 2016, nr 9, poz. 97, wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2010 r., II UK 157/09);
- b) złożenia rezygnacji pełnomocnikowi powołanemu uchwałą zgromadzenia wspólników w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, albo radzie nadzorczej lub pełnomocnikowi powołanemu uchwałą walnego zgromadzenia w przypadku spółki akcyjnej (zgodnie m.in. z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2004 r., V CK 600/03, wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2010 roku, V CSK 129/10 (OSNC 2011, nr 7-8, poz. 84));
- c) złożenia rezygnacji organowi uprawnionemu do powoływania członków zarządu (zgromadzeniu wspólników w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością / radzie nadzorczej w spółce akcyjnej) [zgodnie

m. in. z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., III CSK 176/09, wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2012 roku, V CSK 223/11, OSNC 2012, nr 12, poz. 145].

Każde z tych rozwiązań będzie obciążone ryzykiem wykazania przez spółkę, wierzyciela spółki lub przez organy podatkowe, że rezygnacja nie została skutecznie złożona; każde opiera się bowiem wyłącznie na orzecznictwie i na poglądach doktryny, a nie ma i po dniu 1 marca 2019 roku nadal nie będzie miało bezpośredniego oparcia w przepisach k.s.h.

Trzeba zwrócić uwagę, że w Uzasadnieniu do Ustawy powołana została wprawdzie uchwała Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2016 roku, III CZP 89/15, w której stwierdzono, że oświadczenie członka zarządu spółki kapitałowej o rezygnacji z tej funkcji jest składane - z wyjątkiem spółki jednoosobowej - spółce reprezentowanej przez innego członka zarządu lub prokurenta, jednakże wskazano również, że „(...) skutki przyjęcia wykładni k.s.h. proponowanej w powyższej uchwale nie są wolne od kontrowersji (...)”. Ponadto, w Uzasadnieniu do Ustawy przywołane zostały inne orzeczenia Sądu Najwyższego, w których uznano za właściwą „teorię lustra” dla składania rezygnacji (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2012 roku, V CSK 223/11, OSNC 2012, nr 12, poz. 145).

Wydaje się więc, że uchwała Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2016 roku, III CZP 89/15, OSNC 2016, nr 9, poz. 97, idąca zresztą w słusznym kierunku, wcale nie przesądzi kwestii adresata oświadczenia o rezygnacji członka zarządu. Uchwała ta została wprawdzie wydana po rozstrzygnięciu zagadnienia prawnego przedstawionego przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, jednakże nie uzyskała mocy zasady prawnej. Nie obliżuje więc innych składów orzekających do jej respektowania.

Podsumowując – szkoda, że ustawodawca nie zdecydował się na kompleksowe uregulowanie kwestii, kto powinien być adresatem oświadczenia woli o rezygnacji członka zarządu.

Czy zatem nowelizacja k.s.h. zamknie dyskusję na temat składania rezygnacji przez członka zarządu spółki kapitałowej? Wydaje się, że nie, a wręcz przeciwnie – może tę dyskusję na nowo otworzyć.

Jeśli więc rozważasz dokonanie zmian w zarządzie, warto najpierw skonsultować się w tej sprawie z prawnikiem.

Niniejszy Legal Alert nie stanowi porady prawnej, a jedynie wskazanie informacji na temat zmian w k.s.h.

Zapraszamy do kontaktu. Nasze usługi obejmują doradztwo prawne i podatkowe ukierunkowane na wsparcie przedsiębiorców w toku normalnej działalności gospodarczej, jak również w sytuacjach nadzwyczajnych. W szczególności zajmujemy się obsługą transakcji restrukturyzacyjnych (zmiana form prawnych, połączenia i przekształcenia spółek, transakcje zbycia przedsiębiorstw/ZCP, zgodność korporacyjna).

KONTAKT

Z poważaniem,

Adam Trawiński

Doradca podatkowy (nr wpisu 11860)

Associate Partner

Tel. kom.: + 48 602 580 553

Tel.: + 48 22 633 03 00

E-mail: adam.trawinski@uhy-pl.com

dr Karolina Tobolska-Grela

radca prawny

Senior Associate

Tel. kom.: + 48 506 200 896

Tel.: + 48 22 633 03 00

E-mail: karolina.tobolska@uhy-pl.com

Łukasz Kozinski

radca prawny

Senior Associate

Tel. kom.: +48 602 772 976

Tel.: +48 22 633 03 00

E-mail: lukasz.kozinski@uhy-pl.com

LET US HELP YOU ACHIEVE FURTHER
BUSINESS SUCCESS

UHY ECA TAX & LAW TRAWIŃSKI SP.K.

UL. MONIUSZKI 50

31-523 KRAKÓW

TEL. +48 12 417 78 00

EMAIL BIURO@UHY-PL.COM

WEB WWW.UHY-PL.COM

UHY ECA S.A. (the “Firm”) is a member of Urbach Hacker Young International Limited, a UK company, and forms part of the international UHY network of legally independent accounting and consulting firms. UHY is the brand name for the UHY international network. The services described herein are provided by the Firm and not by UHY or any other member firm of UHY. Neither UHY nor any member of UHY has any liability for services provided by other members.”

© 2018 UHY ECA S.A.